

Фиқҳ дарслари (99-дарс). Фуслнинг суннатлари

13:02 / 20.08.2020 4609

????????????: ???? ?????????? ?????????? ?????????? ??????????????

?????????? ?????????????? ?????? ?????????????? ????????

????????????? ?????? ?????????? ?????????? ????????

?????????? ?????????? ?????? ?????????? ?????????? ????????

??? ??? ??????????????????. ?????????? ??????????

????????????? ??? ?????????? ??????????.

Унинг суннатлари эса икки қўлинини ва фаржини ювмоғи ҳамда нажосатни кетказмоғи. Сўнг икки оёғини қолдириб таҳорат қилмоғи. Кейин баданига уч марта сув етказмоғи. Сўнгра сув тўпланган жойдан бошқа жойда икки

оёғини ювмоғи. Узун ўрилган соч эгаси сочининг асли(ости)ни ҳўллаши кифоядир.

????? ?????????? ?????? ?????? ?????? ?????? ??????:
????? ?????? ?????? ??? ?????? ?????? ?????? ??????
????????? ??? ?????????????? ?????????? ??????????????
????????? ??? ?????? ?????????? ?????????????? ??????
????????? ??? ?????????? ?????? ?????? ?????? ??????????
????????? ??? ?????????????? ?????? ?????? ?????? ??????
????????? ??? ?????????? ?????? ?????? ?????????????? ??????
????? ?????? ?????? ?????? ?????? ?????? ?????????????? ??????
????? ?????? ?????? ?????? ?????? ?????? ?????? ?????? ??????
????? ?????? ?????? ?????? ?????? ?????? ?????? ?????? ??????».

Оиша розияллоҳу анҳодан ривоят қилинади:

«Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васаллам қачон жунубликдан ғулс қилсалар, аввал икки қўлларини ювишдан бошлар эдилар. Сўнгра ўнг қўллари билан чап қўлларига сув қуиб, фаржларини ювар эдилар. Кейин эса намозга қиласидиган таҳоратларини бажарап эдилар. Сўнгра сувни олиб, бармоқларини соchlари остига киритар эдилар. Токи сув яхши етганига ишонгандаридан кейин бошлари устидан уч ҳовуч сув қуяр эдилар. Кейин қолган баданларига сув қуяр, сўнгра оёқларини ювар эдилар».

????? ?????????????? ?????? ?????? ?????? ?????? ??????:
????????? ?????????????? ??? ?????? ?????? ?????? ??????
????????? ?????????? ?????????? ?????????? ?????????? ?????
????????? ?????? ?????? ?????????? ?????? ?????? ??????
????????? ?????????????? ?????? ?????????? ??????????????
????????? ?????????? ?????? ?????????? ?????? ?????? ??????
????? ?????????? ?????? ?????????? ?????? ?????? ??????
????????? ??????????.. ?????????? ???????????.
????? ??????????: ?????? ?????? ?????????? ??????????.
????? ??????????: ?????????????? ?????????? ?????? ??????
????????? ?????? ?????? ?????? ?????? ?????? ?????? ??????.

Маймуна розияллоху анходан ривоят қилинади:

«Набий соллаллоху алайҳи васалламга ғусл учун сув келтириб қўйдим. У зот икки қўлларини икки ёки уч марта ювдилар. Кейин чап қўлларига сув қуиб, жинсий аъзоларини ювдилар. Сўнгра қўлларини ерга суртдилар. Кейин оғизларини чайдилар, бурунларига сув олдилар, юзлари ва икки қўлларини ювдилар. Сўнгра (бутун) баданларига сув қуйдилар. Кейин турган жойларидан нарига ўтиб, икки оёқларини ювдилар».

Иккисини бешовлари ривоят қилишган.

Бошқа бир ривоятда:

«Сүнгра бошларини уч марта ювдилар», дейилган.

Яна бошқа ривоятда эса:

«Мен у зотга бир латта олиб келган эдим, хоҳламадилар ва сувни қўллари билан сидира бошладилар», дейилган.

Икки ҳадисни бешовлари ривоят қилишган.

Узун ўрилган соч эгаси сочининг асли(ости)ни ҳўллаши кифоядир.

????? ?????. ????????. ??????. ??????. ??????. ??????. ??????. ??????. ??????:

?????: ??? ??????. ??????. ??????. ??????. ??????. ??????. ??????. ??????. ??????.

?????. ??????. ??????. ??????. ??????. ??????. ??????. ??????. ??????. ??????.

????????????? ??????: «????? ??????. ??????. ??????. ??????.

????? ??????. ??????. ??????. ??????. ??????. ??????. ??????. ??????.

?????. ??????. ??????. ??????. ??????. ??????.

?????????????». ??????. ??????. ??????. ??????.

?????????????.

Умму Салама розияллоҳу анҳодан ривоят қилинади:

«Мен:

«Эй Аллоҳнинг Расули, мен сочимни маҳкам қилиб ўриб юрадиган аёлман. Жунубликнинг ғусли учун уни ёйишим керакми?» дедим. Ул зот:

«Йўқ, сен учун бошинг устидан уч ҳовуч сув қуишишинг кифоя қилади. Сўнгра устингдан сув қуясан. Бас, пок бўласан», дедилар».

Бешовларидан фақат Бухорий ривоят қилмаган.

Лекин жунуб бўлишдан олдин сочи ёйилган бўлса, соchlарининг ҳаммасини ювиш вожибдир. Шунингдек, ҳайздан пок бўлиб ғусл қилганда ҳам сочини ёзиб ҳаммасига сув етказиши вожибдир.

Барча ҳужжат ва далилларни синчиклаб ўрганиб чиққан фуқаҳоларимиз ғуслни аввалидан охиригача қуидаги тарзда баён қиладилар:

Ғусл қилувчи шахс дастлаб тасмия айтади ва ният қилади. Кейин икки қўлинни ювади. Кейин орқа ва олди фаржини ювади. Баданида нажосат бўлса, ювиб ташлайди.

Кейин худди намозга қилгандек таҳорат қилади. Албатта, оғиз-бурунни муболаға билан чайқаш бор гап. Агар турган жойида сув тўпланадиган бўлса, оёқларини ювишни кейинга суради.

Сўнгра бошига сув қуиб, ишқалаб ювади. Баданига уч марта сув қуяди. Сув қуишини ўнг елкасидан бошлайди, кейин чап елкасига қуяди. Қўли билан баданини ишқалайди. Икки қулоғи, киндиги, қўлтиқ ости каби сув этиши қийин бўлган жойларига алоҳида эътибор беради.

Ғуслнинг охирида бошқа жойга ўтиб, оёқларини ювади. Агар ғусл қилган жойида сув тўпланмаса, оёқларини ҳам ўша ерда ювиб олаверади.

Ғуслнинг одоблари ҳам худди таҳоратнинг одобларига ўхшайди. Аммо ғуслда қиблага қараш йўқ.

Ғуслда қуидаги нарсалар макруҳdir:

1. Сувни исроф қилиш.
2. Сувни ўта оз ишлатиш.
3. Сувни юзига уриш.
4. Дунёвий гапларни гапириш.

5. Узрсиз бошқадан ёрдам олиш.

6. Дуо қилиш.

«Кифоя» китобидан